

Negende Internationale Taalkunde-Olympiade

Pittsburgh (Verenigde Staten van Amerika), 24–31 juli 2011

Opgave van de groepswedstrijd

De volgende tien regels zijn incorrecte voorbeelden van poëzie in het Sanskrit. Oorspronkelijk waren ze volgens de regels geschreven, maar daarna zijn vijf macra verwijderd, vier macra toegevoegd, drie letters veranderd en twee woorden verwijderd, waarbij slechts één regel onveranderd is gebleven. Er zijn geen lettergrepen toegevoegd of verwijderd (behalve in de woorden die in hun geheel zijn weggehaald).

Zo was zin 9 oorspronkelijk *syād indravajrā yadi tau jagau gaḥ*. We kunnen het verwijderde macron op de *a* in *syād* terugzetten om metrische redenen, maar om het toegevoegde macron op de tweede *a* in *indravajrā* te kunnen schrappen moet men het desbetreffende woord kennen (of deze regel vergelijken met regel 10). Gelukkig schreven de dichters op zo'n manier dat het mogelijk is al de veranderingen terug te draaien zonder voorkennis van het Sanskrit.

Het teken “˘”, een zogenaamd macron (mv. macra), geeft een lange klinker aan; *b^h*, *d^h*, *g^h*, *h*, *j*, *ñ*, *ṇ*, *ś*, *t^h* en *y* zijn medeklinkers. Er is nog een voor het metrum relevante transliteratieregels, die je zelf zal moeten ontdekken.

De vertalingen corresponderen aan een variant van de tekst nadat de twee woorden waren verwijderd en de drie letters waren veranderd, maar voordat er macra waren toegevoegd of verwijderd.

1. *b^hujanga-prayātam* “De slangenbeweging” bestaat uit vier *ga*'s.
caturb^hir gakaraiḥ
2. *gurunid^hanamānulaḡ^hur* Een eind-*guru* na een opeenvolging van 14 *laḡ^hu*'s wordt hier “de
iha śāśikalā periode waarin de maan toeneemt” genoemd.
3. *jarau jarau tato jagau* Een *ja-en-ra*, een *ja-en-ra* en daarna een *ja-en-ga* noemt men “de
ca pañcacāmaram vadet waaier gemaakt uit vijf jakstaarten”.
4. *mab^halagā gajagatiḥ* “Het olifantenloopje” is *ma b^ha la ga*.
5. *mo go go go vidyunmālā* Een *ma* en een *ga* en een *ga* en een *ga* is “de krans van bliksems”.
6. *nanagi mad^humati* Waar *na na ga* is, is ook “zij die vol is van honing”.
7. *pramaṇikā* _____ “De kleine maat” is _____.
8. *pramāṇikā padadvayam* Twee regels van “de kleine maat” noemen ze “de waaier gemaakt
vadanti pañcacāmaram uit vijf jakstaarten”.
9. *syad indravājrā yadi* Zijn er toevallig twee *ta*'s, een *ja-en-ga* en nog een *ga*, dan is dit
tau jagau gaḥ een “bliksemschicht van Indra”.
10. *ūpendravajrā prat^hame* “De bliksemschicht van Upendra” is dezelfde (bliksemschicht van
laḡ^hau sā Indra) waarvan de eerste *laḡ^hu* is.

- (a) Wat is de extra transliteratieregels?
- (b) Reconstrueer de twee verwijderde woorden, breng de drie veranderde letters terug naar hun originele staat, schrap de vier toegevoegde macra, en zet de vijf verwijderde macra terug.
- (c) Alle macra zijn verwijderd uit het Sanskrit-ezelsbruggetje *yamatarajab^hanasalagam*. Welke lettergrepen waren *guru*?

⚠ Een ezelsbruggetje is een woord of zin, bedacht om iets te helpen onthouden (*Wie U kent, o getal belangryk ...* → 3, 14159 ≈ π). Indra en zijn jongere broer Upendra zijn hindoegoden.

—Adam Hesterberg

Uitgegeven bij 0 minuten

De volgende inzichten zullen op een bepaald moment als hints worden gegeven: de betekenis van *guru*, beperkingen opgelegd door het poëtische genre, en (in 3 hints) het gebruik van *yamatarajab^hanasalagam*.

Antwoorden bij 30 minuten

Team: _____

(a) Wat is de extra transliteratieregel?

_____.

(b) • Verwijderde woorden: _____, _____.

• Veranderde letters:

1.

2.

3.

• Woorden met toegevoegde macra:

1. De tweede *a* in het woord *indravājrā* in regel 9.

2.

3.

4.

• Woorden met verwijderde macra:

1. Bij de *a* in het woord *syad* in regel 9.

2.

3.

4.

5.

(c) Welke lettergrepen in *yamatarajab^hanasalagam* waren *guru*?

(+) Inzichten in de materie (gebruik, zo nodig, de achterkant van het papier):

Uitgegeven bij 30 minuten

Wij raden aan om regels 3 en 8 te vergelijken met regels 9 en 10. (Dit is slechts een hint, niet het soort inzicht waar je punten voor krijgt.)

Een lettergreep is *guru* dan en slechts dan als deze een lange klinker of diftong bevat, of als hij eindigt in een medeklinker. Bij verdeling in lettergrepen wordt niet gelet op woordgrenzen. Een klankopeenvolging van type VCV wordt verdeeld als V-CV; een opeenvolging van type VCCV als VC-CV.

Bij de **a** in lettergreep 12 in regel 2 is een macron toegevoegd.

Antwoorden bij 60 minuten

Team: _____

(a) Wat is de extra transliteratieregel?

_____.

(b) • Verwijderde woorden: _____, _____.

• Veranderde letters:

- 1.
- 2.
- 3.

• Woorden met toegevoegde macra:

1. De tweede **a** in het woord *indravājrā* in regel 9.
2. Bij de **a** in lettergreep 12 in regel 2.
- 3.
- 4.

• Woorden met verwijderde macra:

1. Bij de **a** in het woord *syad* in regel 9.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

(c) Welke lettergrepen in *yamatarajab^hanasalagam* waren *guru*?

(+) Inzichten in de materie (gebruik, zo nodig, de achterkant van het papier):

Een lettergreep is *guru* dan en slechts dan als deze een lange klinker of diftong bevat, of als hij eindigt in een medeklinker. Bij verdeling in lettergrepen wordt niet gelet op woordgrenzen. Een klankopeenvolging van type VCV wordt verdeeld als V-CV; een opeenvolging van type VCCV als VC-CV.

Uitgegeven bij 60 minuten

Wij raden aan dat iedereen in het team alle delen van de opgave leest en ook alle hints, omdat sommige hiervan op onverwachte plekken relevant kunnen blijken te zijn. (Dit is slechts een hint, niet het soort inzicht waar je punten voor krijgt.)

Elke regel beschrijft het metrum waarin hij geschreven is.

De laatste *g* in regel 1 is onjuist.

Antwoorden bij 90 minuten

Team: _____

(a) Wat is de extra transliteratieregels?

_____.

(b) • Verwijderde woorden: _____, _____.

• Veranderde letters:

1. De laatste *g* in regel 1 was oorspronkelijk _____.

2.

3.

• Woorden met toegevoegde macra:

1. De tweede *a* in het woord *indravājrā* in regel 9.

2. Bij de *a* in lettergreep 12 in regel 2.

3.

4.

• Woorden met verwijderde macra:

1. Bij de *a* in het woord *syad* in regel 9.

2.

3.

4.

5.

(c) Welke lettergrepen in *yamatarajab^hanasalagam* waren *guru*?

(+) Inzichten in de materie (gebruik, zo nodig, de achterkant van het papier):

Een lettergreep is *guru* dan en slechts dan als deze een lange klinker of diftong bevat, of als hij eindigt in een medeklinker. Bij verdeling in lettergrepen wordt niet gelet op woordgrenzen. Een klankopeenvolging van type VCV wordt verdeeld als V-CV; een opeenvolging van type VCCV als VC-CV.

Elke regel beschrijft het metrum waarin hij geschreven is.

Uitgegeven bij 90 minuten

Als een kopiist wel Sanskrit kende, maar niet het mnemonisch system, is het waarschijnlijker dat deze bijvoorbeeld een **ta** in een **ra** heeft veranderd dan een basiswoord uit het Sanskrit. (Dit is slechts een hint, niet het soort inzicht waar je punten voor krijgt.)

Elk metrum wordt beschreven door een *unieke* opeenvolging van de medeklinkers van **yamatara-jab^hanasalaga(m)**.

Bij de **a** in lettergreep 2 in regel 7 is een macron verwijderd.

Antwoorden bij 120 minuten

Team: _____

(a) Wat is de extra transliteratieregels?

_____.

(b) • Verwijderde woorden: _____, _____.

• Veranderde letters:

1. De laatste **g** in regel 1 was oorspronkelijk _____.
- 2.
- 3.

• Woorden met toegevoegde macra:

1. De tweede **a** in het woord *indravājra* in regel 9.
2. Bij de **a** in lettergreep 12 in regel 2.
- 3.
- 4.

• Woorden met verwijderde macra:

1. Bij de **a** in het woord *syad* in regel 9.
2. Bij de **a** in lettergreep 2 in regel 7.
- 3.
- 4.
- 5.

(c) Welke lettergrepen in **yamatara-jab^hanasalagam** waren *guru*?

(+) Inzichten in de materie (gebruik, zo nodig, de achterkant van het papier):

Een lettergreep is *guru* dan en slechts dan als deze een lange klinker of diftong bevat, of als hij eindigt in een medeklinker. Bij verdeling in lettergrepen wordt niet gelet op woordgrenzen. Een klankopeenvolging van type VCV wordt verdeeld als V-CV; een opeenvolging van type VCCV als VC-CV.

Elke regel beschrijft het metrum waarin hij geschreven is.

Elk metrum wordt beschreven door een *unieke* opeenvolging van de medeklinkers van **yamatara-jab^hanasalaga(m)**.

Uitgegeven bij 120 minuten

Het feit dat regel 1 uit vier van iets bestaat is nuttige informatie, zelfs als je niet weet wat dat iets is. (Dit is slechts een hint, niet het soort inzicht waar je punten voor krijgt.)

De lettergrepen *la* en *ga* staan voor *lag^hu* en *guru*. Elke andere lettergreep van *yamatarajab^hanasalaga(m)* staat voor een *unieke* opeenvolging van *drie lag^hu* of *guru* lettergrepen.

De extra transliteratieregels is dat *e* en *o* lange klinkers zijn, ondanks dat ze zonder macron geschreven zijn. (In feite waren deze ooit de diftongen *ai* en *au*, en de huidige diftongen waren ooit *āi* en *āu*.)

Antwoorden bij 150 minuten

Team: _____

(a) Wat is de extra transliteratieregels?

— De klinkers *e* en *o* zijn lang, ondanks dat ze zonder macron geschreven zijn.

(b) • Verwijderde woorden: _____, _____.

• Veranderde letters:

1. De laatste *g* in regel 1 was oorspronkelijk _____.

2.

3.

• Woorden met toegevoegde macra:

1. De tweede *a* in het woord *indravājrā* in regel 9.

2. Bij de *a* in lettergreep 12 in regel 2.

3.

4.

• Woorden met verwijderde macra:

1. Bij de *a* in het woord *syad* in regel 9.

2. Bij de *a* in lettergreep 2 in regel 7.

3.

4.

5.

(c) Welke lettergrepen in *yamatarajab^hanasalagam* waren *guru*?

(+) Inzichten in de materie (gebruik, zo nodig, de achterkant van het papier):

Een lettergreep is *guru* dan en slechts dan als deze een lange klinker of diftong bevat, of als hij eindigt in een medeklinker. Bij verdeling in lettergrepen wordt niet gelet op woordgrenzen. Een klankopeenvolging van type VCV wordt verdeeld als V-CV; een opeenvolging van type VCCV als VC-CV.

Elke regel beschrijft het metrum waarin hij geschreven is.

Elk metrum wordt beschreven door een *unieke* opeenvolging van de medeklinkers van *yamatarajab^hanasalaga(m)*.

De lettergrepen *la* en *ga* staan voor *lag^hu* en *guru*. Elke andere lettergreep van *yamatarajab^hanasalaga(m)* staat voor een *unieke* opeenvolging van *drie lag^hu* of *guru* lettergrepen.

Uitgegeven bij 150 minuten

De namen van sommige metra corresponderen op poëtische wijze aan de metra zelf. Zo zijn er 14 dagen in de maancyclus, beginnend met nieuwe maan, wanneer de maan groeit, gevolgd door de volle maan zelf. (Dit is slechts een hint, niet het soort inzicht waar je punten voor krijgt, tenzij het je lukt om een metrum te raden vanuit zijn naam alleen.)

Elk van de eerste 8 lettergrepen van *yamatarajab^hanasalagam* staat voor het patroon van *lag^hu* en *guru* lettergrepen daarin en in de volgende twee lettergrepen, nadat hun macra zijn teruggezet.

Een van de verwijderde woorden is *jarau*.

Antwoorden bij 180 minuten

Team: _____

(a) Wat is de extra transliteratieregel?

— De klinkers *e* en *o* zijn lang, ondanks dat ze zonder macron geschreven zijn.

(b) • Verwijderde woorden: *jarau*, _____.

• Veranderde letters:

1. De laatste *g* in regel 1 was oorspronkelijk _____.
- 2.
- 3.

• Woorden met toegevoegde macra:

1. De tweede *a* in het woord *indravājrā* in regel 9.
2. Bij de *a* in lettergreep 12 in regel 2.
- 3.
- 4.

• Woorden met verwijderde macra:

1. Bij de *a* in het woord *syad* in regel 9.
2. Bij de *a* in lettergreep 2 in regel 7.
- 3.
- 4.
- 5.

(c) Welke lettergrepen in *yamatarajab^hanasalagam* waren *guru*?

(+) Inzichten in de materie (gebruik, zo nodig, de achterkant van het papier):

Een lettergreep is *guru* dan en slechts dan als deze een lange klinker of diftong bevat, of als hij eindigt in een medeklinker. Bij verdeling in lettergrepen wordt niet gelet op woordgrenzen. Een klankopeenvolging van type VCV wordt verdeeld als V-CV; een opeenvolging van type VCCV als VC-CV.

Elke regel beschrijft het metrum waarin hij geschreven is.

Elk metrum wordt beschreven door een *unieke* opeenvolging van de medeklinkers van *yamatarajab^hanasalaga(m)*.

De lettergrepen *la* en *ga* staan voor *lag^hu* en *guru*. Elke andere lettergreep van *yamatarajab^hanasalaga(m)* staat voor een *unieke* opeenvolging van drie *lag^hu* of *guru* lettergrepen.

Elk van de eerste 8 lettergrepen van *yamatarajab^hanasalagam* staat voor het patroon van *lag^hu* en *guru* lettergrepen daarin en in de volgende twee lettergrepen (nadat hun macra zijn teruggezet).